

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Elektriciteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk

DGKE-E / 19088131

Datum 26 april 2019
Betreft Resultaten najaarsronde SDE+ 2018 en verloop openstelling
voorjaarsronde SDE+ 2019

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik uw Kamer over de resultaten van de openstellingsronde van de Stimuleringsregeling Duurzame Energie (SDE+) in het najaar van 2018. Daarnaast informeer ik u met deze brief over het verloop van de openstelling van de SDE+ in het voorjaar van 2019.

1. Resultaten najaarsronde SDE+ 2018

Op 6 december 2017 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de openstelling van de SDE+ in 2018 (Kamerstuk 31 239, nr. 277). De najaarsronde liep van 2 oktober tot 8 november 2018. Inmiddels zijn alle aanvragen beoordeeld en de beschikkingen afgegeven. De resultaten zijn inmiddels ook op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) gepubliceerd. De bedrijven die beschikkingen vanuit de SDE+ hebben ontvangen, kunnen hun projecten gaan bouwen en in bedrijf nemen. De subsidie wordt pas uitgekeerd vanaf het moment dat de projecten hernieuwbare energie produceren. De SDE+ bestaat uit een subsidie die het verschil vergoedt tussen de kostprijs en de marktprijs (onrendabele top) van de hernieuwbare energieproductie en de hoogte hangt af van de technologie. De hoogte van de subsidie is naar rato van de hernieuwbare energieproductie.

In mijn brief van 15 november 2018 (Kamerstuk 31 239, nr. 292) heb ik uw Kamer geïnformeerd over het aantal aanvragen uit de najaarsronde. Tijdens de najaarsronde 2018 zijn in totaal 5.907 aanvragen ingediend met een totale bruto claim van 7,7 miljard euro. In totaal zijn 4.618 aanvragen positief beschikt met een bijbehorend verplichtingenbudget van 6 miljard euro. Indien alle projecten uit de najaarsronde volledig worden gerealiseerd, leveren zij 26,3 petajoule (PJ) hernieuwbare energieproductie per jaar, dit is de op één na hoogste jaarproductie in een openstellingsronde van 6 miljard euro.

Figuur 1 geeft een overzicht van de projecten die een positieve beschikking hebben ontvangen. Het overgrote deel van de positief beschikte projecten betreft zonne-energie (zon-PV) met 4.411 projecten met een maximale verplichting van bijna 3,3 miljard euro en een jaarproductie van ruim 10 PJ. Er zijn 143 projecten

positief beschikt voor wind op land met een maximale subsidieverplichting van bijna 1,9 miljard euro en een jaarproductie van bijna 10 PJ. Verder zijn er enkele tientallen projecten positief beschikt voor de productie van energie uit biomassa voor elektriciteit en warmte en zonthermie. Voor gas uit biomassa, geothermie en waterkracht zijn enkele projecten toegekend.

Figuur 1

Beschikkingen SDE+ najaar 2018

categorie	aantal beschikte projecten	totaal beschikt bedrag (€ mln)	totaal beschikt vermogen (MW)	beschikte jaarlijkse productie (PJ/jr)
Zon-PV	4.411	3.291	2.953	10,1
Windenergie	143	1.874	758	9,7
Biomassa warmte en WKK	35	514	214	4,4
Geothermie	3	270	81	1,8
Biomassa gas	2	42	9	0,3
Zonthermie	19	9	14	<0,1
Waterkracht	5	1	<1	<0,1
Totaal	4.618	6.000	4.029	26,3

NB. De tabel toont afgeronde waarden. De som van de getoonde waarden kan daarom afwijken van het totaal.

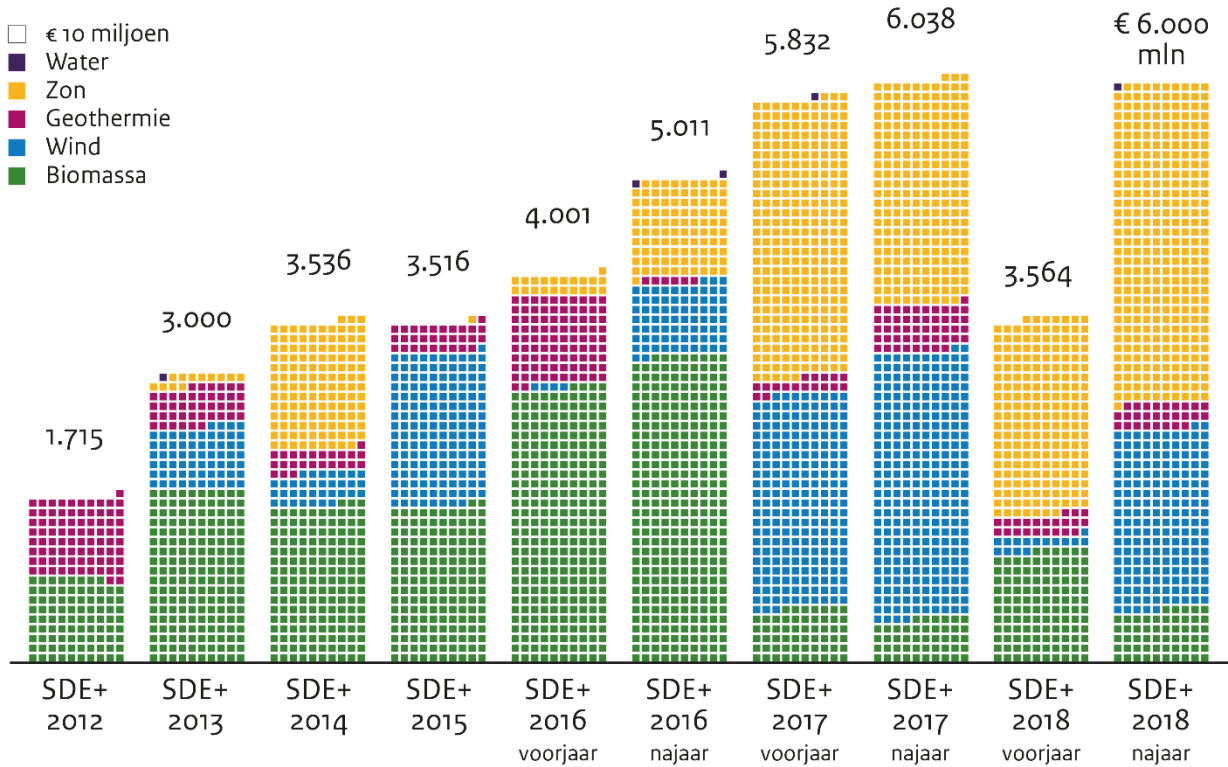
Naast de toegekende beschikkingen zijn er 78 projecten door de aanvrager ingetrokken, vrijwel uitsluitend zonne-energieprojecten. Daarnaast zijn 148 aanvragen afgewezen omdat deze onvolledig waren en zijn 103 aanvragen afgewezen op inhoudelijke gronden. Zo beschikten relatief veel projecten niet over de juiste vergunningen of voldeden niet aan andere voorwaarden. Daarnaast is een aantal projecten afgewezen op grond van ondermaatse technische en/of financiële haalbaarheid.

Voor de najaarsronde van de SDE+ 2018 heb ik een verplichtingenbudget van 6 miljard euro beschikbaar gesteld. Voor maximaal dat bedrag konden nieuwe SDE+-beschikkingen worden afgegeven. De werkelijke kasuitgaven voor de komende jaren, die voortvloeien uit de beschikkingen, hangen af van de jaarlijkse marktwaarde van energie en de daadwerkelijke realisatie en energieproductie van de beschikte projecten.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van het verplichtingenbudget, de gerealiseerde en verwachte uitgaven, de verwachte opbrengsten in PJ en de voortgang van de projecten uit de SDE+-openstellingsrondes van 2011 t/m 2018.

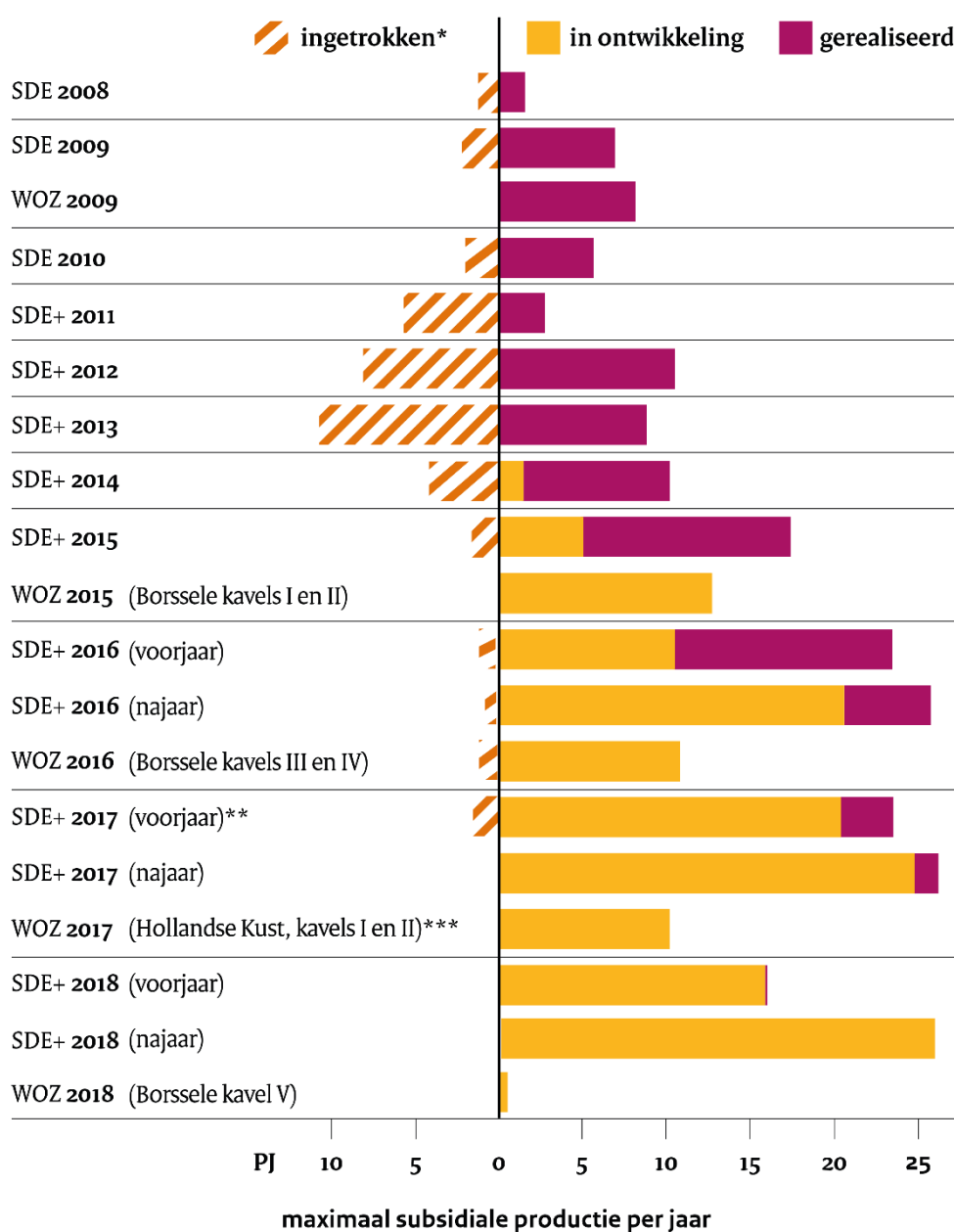
Figuur 2

Verplichtingenbudget per technologie in de verschillende SDE+ -rondes

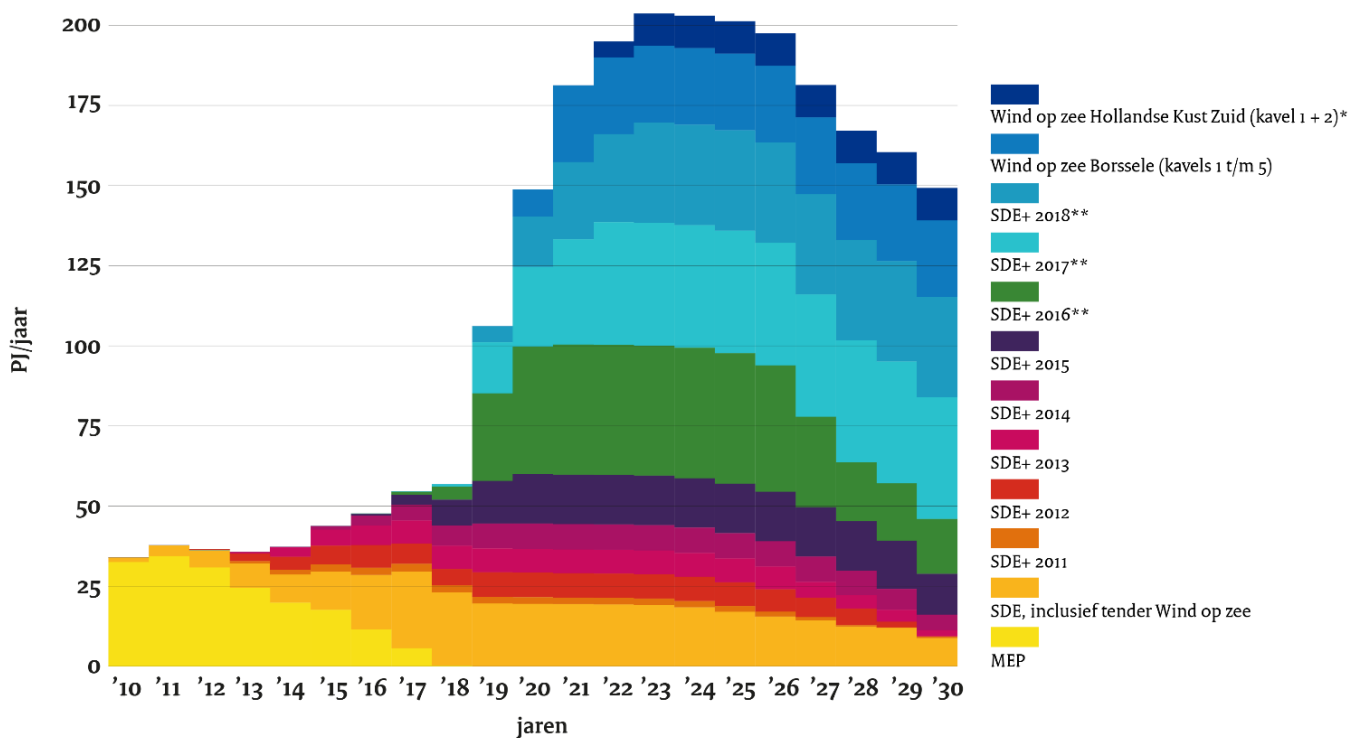
Figuur 3

Voortgang van projecten
SDE en SDE+ (inclusief Wind op Zee) op 1 april 2019

* project waarvan de subsidie is gehonoreerd, maar waarvan later de subsidietoekenning is ingetrokken
 ** inclusief tender Monomestvergisting
 *** minimaal 10,1 PJ in ontwikkeling

Figuur 4: Gerealiseerde en verwachte hernieuwbare energieproductie
MEP, SDE en SDE+ projecten in beheer

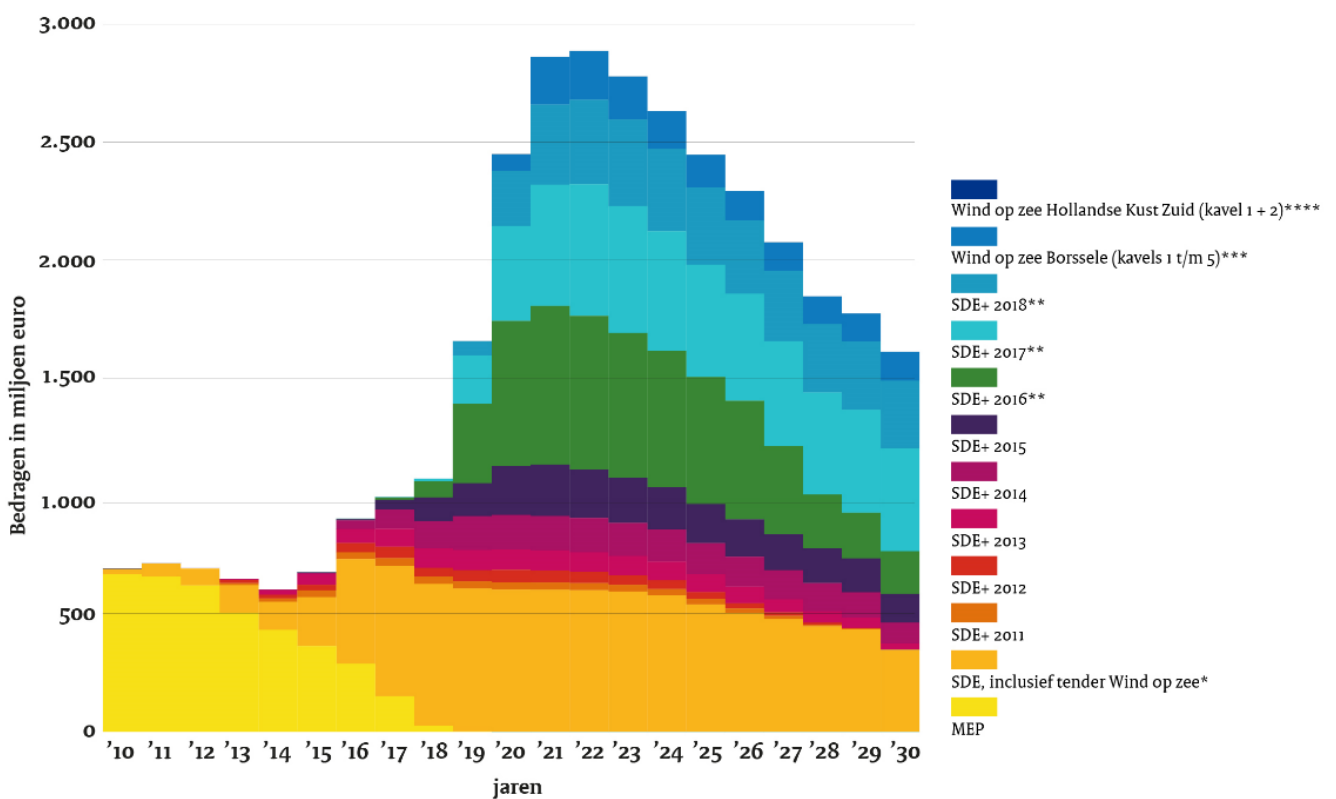

NB. Deze tabel is exclusief de verwachte uitgaven van de SDE+-openstellingsrondes in 2019 e.v. en inclusief de subsidieloze tender voor Wind op Zee

* Verwachte productie minimaal 10,1 PJ/jaar

** Dit betreft de voorjaars- en najaarsronde

Figuur 5: Gerealiseerde en verwachte uitgaven
MEP, SDE en SDE+ projecten in beheer

NB. Deze tabel is exclusief de verwachte uitgaven van de SDE+-openstellingsrondes in 2019 e.v.

* Dit is exclusief de aanvullende investeringssubsidie op grond van de kaderwet EZ-subsidies

** Dit betreft de voorjaars- en najaarsronde

*** Voor kavel V betreft dit enkel de (verwachte) kasuitgaven voor de exploitatiesubsidie

**** Dit betreft een vergunning voor het bouwen en exploiteren van het windpark (zonder subsidie)

2. Verloop openstelling voorjaarsronde SDE+ 2019

De voorjaarsronde van de SDE+ 2019 is opengesteld van 12 maart 2019 tot en met 4 april 2019. In de SDE+ krijgen aanvragen met een lagere kostprijs (het zogenaamde 'basisbedrag') voorrang, opdat ontwikkelaars worden gestimuleerd om hun projecten tegen zo weinig mogelijk subsidie te realiseren. Met hetzelfde budget wordt zodoende meer hernieuwbare energieopwekking mogelijk gemaakt. Gedurende de openstelling zijn 5.376 subsidieaanvragen voor hernieuwbare energieprojecten ingediend, met een budgetclaim van in totaal ruim €4,8 miljard euro, die gezamenlijk goed zijn voor een jaarproductie van 22,5 PJ.

Figuur 6

Aanvragen SDE+ voorjaar 2019

categorie	aantal aanvragen	aangevraagd budget (€ mln)	aangevraagd vermogen (MW)	maximale subsidiabele jaarproductie (PJ/jr)
Zon-PV	5.175	2.947	2.921	10,0
Biomassa gas	11	625	125	3,5
Biomassa warmte en WKK	55	591	255	5,1
Geothermie	2	312	89	1,9
Windenergie	42	309	143	1,8
Zonthermie	85	31	43	0,1
Waterkracht	6	30	5	0,1
Totaal	5.376	4.845	3.581	22,5

NB. De tabel toont afgeronde waarden. De som van de getoonde waarden kan daarom afwijken van het totaal.

Opvallend is het grote aandeel zonnestroomprojecten (zon-PV) dat heeft ingediend. In de eerste fase (tot een basisbedrag van maximaal 9 cent/kWh) is er voor bijna € 1,7 miljard aangevraagd voor met name zon-pv projecten. In de tweede fase (tot en met 11 cent/kWh) is het aangevraagd budget opgelopen tot ruim € 4,2 miljard. In deze fase zijn ook vooral zon-PV-aanvragen binnengekomen. In de derde en laatste fase (tot en met 13 cent/kWh) is de budgetclaim opgelopen tot ruim € 4,8 miljard door wederom met name zon-PV. Figuur 6 bevat een overzicht van alle aanvragen. In de bijlage bij deze brief is een nadere uitsplitsing gemaakt naar de indieningen per fase. Daarin is zichtbaar dat het overgrote deel van de aanvragen in de twee fasen met het laagste subsidiebedrag valt.

Met € 4,8 miljard liggen de aanvragen iets onder het beschikbaar gestelde verplichtingenbudget van € 5 miljard. Een aantal projectaanvragen zal nog afvallen, omdat zij niet voldoen aan de vergunningsvereisten of de vereisten van technische en financiële haalbaarheid. Het aangevraagde budget ligt ruim boven het budget in de voorjaarsronde 2018. Net als in 2018 wordt de grootste subsidieclaim in het najaar van 2019 verwacht. Dit zou onder andere kunnen

worden verklaard doordat grote projecten nu nog geen vergunning hebben, maar deze in het najaar wel hebben.

Het beschikbare verplichtingenbudget is het maximale bedrag dat in totaal tijdens de looptijd van projecten aan subsidie betaald kan worden. De werkelijke kasuitgaven hangen af van de marktwaarde van energie en de daadwerkelijke energieproductie. De SDE+-subsidie wordt immers pas uitgekeerd op basis van werkelijke energieproductie.

De ingediende aanvragen zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) in behandeling genomen en worden beoordeeld aan de hand van onder andere de vergunningsvereisten en technische en financiële haalbaarheid. Aanvragen voor projecten die aan alle voorwaarden voldoen komen in aanmerking voor een subsidiebeschikking. Zo spoedig mogelijk na afronding van dit proces zal ik uw Kamer informeren over de definitieve resultaten van deze voorjaarsronde en de beschikte projecten. Het streven is om binnen de reguliere termijn van 13 weken uitsluitel te bieden aan alle aanvragers.

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

Bijlage:

Ons kenmerk
DGKE-E / 19088131

Verloop openstelling SDE+ voorjaar 2019

